

KARTA PRZEDMIOTU

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Anatomia człowieka
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Human anatomy
Kierunek studiów	Dietetyka
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	I
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	stacjonarne
Dyscyplina	Nauki o zdrowiu
Język wykładowy	polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Dr n. med. Sebastian Radej
---	----------------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
wykład	15	I	4 (wykład 1,5 pkt, laboratorium 2,5 pkt)
laboratorium	30	I	

Wymagania wstępne	Podstawowe wiadomości z biologii na poziomie szkoły średniej
-------------------	--

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1. Poznanie ogólnej budowy anatomicznej i histologicznej człowieka ze szczególnym uwzględnieniem budowy i funkcji narządów układu pokarmowego
C2. Poznanie zależności anatomicznych pomiędzy narządami układu pokarmowego i innymi układami budującymi ciało człowieka, w szczególności układem nerwowym, krążenia, oddechowym i immunologicznym
C3. Poznanie zagrożeń dla zdrowia i życia wynikających z nieprawidłowego działania narządów układu pokarmowego oraz podstaw anatomicznych pierwszej pomocy przy zatruciach pokarmowych

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student zna ogólną anatomię człowieka	K_W01
W_02	Student szczegółowo zna budowę i funkcje układu pokarmowego	K_W01
W_03...	Student zna zależności anatomiczne pomiędzy układem pokarmowym a układem krążenia, nerwowym, immunologicznym, oddechowym, hormonalnym	K_W02
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi rozpoznać elementy budowy anatomicznej człowieka	K_U01
U_02	Student potrafi połączyć budowę i funkcjonowanie narządów wewnętrznych człowieka	K_U01
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do odpowiedzialności za działania własne	K_K06

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

Wykłady: Organizm jako całość: osie, płaszczyzny, części, okolice i jamy ciała, układy i narządy oraz ich umiejscowienie. Budowa komórek i tkanek tworzących różne narządy ciała. Budowa i funkcje odcinków układu pokarmowego. Układ kostny: elementy składowe szkieletu; budowa czaszki, kręgosłupa i kręgow; uzębienie; kości, chrząstki i ich połączenia. Układ nerwowy: budowa mózgu, rdzenia kręgowego i nerwów; unerwienie narządów układu pokarmowego; łuk odruchowy; ośrodki w mózgu kontrolujące pracę układu pokarmowego. Budowa i funkcje narządów układu oddechowego. Budowa i funkcje skóry. Układ mięśniowy: budowa mięśni szkieletowych, serca i mięśni gładkich; położenie i funkcja dużych grup mięśni; funkcja mięśni w pracy układu pokarmowego. Układ krążenia (serce, naczynia krwionośne, układ limfatyczny), jego interakcje z układem pokarmowym i rola w rozprowadzaniu substancji odżywczych. Układ dokrewny: budowa i funkcje gruczołów. Układ wydalniczy. Budowa narządów płciowych

Laboratorium: Ogólna cytologia i histologia człowieka. Topografia i nazewnictwo polskie: czaszka, kręgosłup, układ ruchu, duże grupy mięśni, mózgi, rdzeń kręgowy i najważniejsze nerwy, układ pokarmowy, układ krążenia, wydalniczy i płciowy. Ontogeneza układu pokarmowego. Kolejność, budowa i funkcje poszczególnych odcinków układu pokarmowego. Obserwacje mikroskopowe preparatów tkankowych z różnych narządów ciała: serce, mięśnie szkieletowe i gładkie, płuca, skóra, wątroba, przełyk, żołądek, jelito cienkie, nerki, jądra i jajniki. Szczegółowe obserwacje preparatów mikroskopowych tkanek budujących wszystkie odcinki układu pokarmowego. Budowa jamy ustnej i uzębienie człowieka: budowa, funkcje, interakcje z układem oddechowym i nerwowym.

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

WYKŁAD			
Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01 W_02 W_03	Wykład konwencjonalny	Egzamin pisemny	Karta egzaminacyjna
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Wykład konwencjonalny	Egzamin pisemny	Karta egzaminacyjna

ĆWICZENIA			
Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01 U_02	Ćwiczenia laboratoryjne, praca zespołowa	Kolokwium , sprawozdania	Sprawdzone kolokwium, sprawozdania
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Ćwiczenia laboratoryjne, praca zespołowa	Kolokwium , sprawozdania	Sprawdzone kolokwium, sprawozdania

VI. Kryteria oceny, wagi

Wykład

Na ocenę niedostateczną student nie potrafi - zaprezentować znajomości podstawowej wiedzy na temat ogólnej anatomii człowieka, nie zna szczegółowej budowy i funkcji układu pokarmowego, nie zna zależności między układem pokarmowym i innymi układami narządów w ciele człowieka

Na ocenę dostateczną student potrafi - zaprezentować znajomość podstawowej wiedzy na temat ogólnej anatomii człowieka, częściowo zna szczegółową budowę i funkcje układu pokarmowego i zależności między układem pokarmowym i innymi układami narządów w ciele człowieka

Na ocenę dobrą student potrafi - zaprezentować większość podstawowej wiedzy na temat ogólnej anatomii człowieka, w znacznym stopniu zna szczegółową budowę i funkcje układu pokarmowego i zależności między układem pokarmowym i innymi układami narządów w ciele człowieka

Na ocenę bardzo dobrą student potrafi - zaprezentować całość podstawowej wiedzy na temat ogólnej anatomii człowieka przekazywanej na zajęciach, całkowicie zna szczegółową budowę i funkcje układu pokarmowego i zależności między układem pokarmowym i innymi układami narządów w ciele człowieka w zakresie omawianym na zajęciach

Laboratorium

Na ocenę niedostateczną student nie potrafi - rozpoznać tkanek w preparatach histologicznych i narządów na rycinach schematycznych w atlasach anatomicznych, nie zna kolejności, budowy i funkcji elementów układu pokarmowego, nie potrafi rozpoznawać, zapobiegać i udzielać pierwszej pomocy przy zatruciach pokarmowych

Na ocenę dostateczną student potrafi - rozpoznać część tkanek w preparatach histologicznych i narządów na rycinach schematycznych w atlasach anatomicznych, w podstawowym stopniu zna kolejność, budowę i funkcję elementów układu pokarmowego, potrafi w ograniczonym stopniu rozpoznawać, zapobiegać i udzielać pierwszą pomoc przy zatruciach pokarmowych

Na ocenę dobrą student potrafi - rozpoznać większość tkanek w preparatach histologicznych i narządów na rycinach schematycznych w atlasach anatomicznych, w większości zna omawianą na zajęciach kolejność, budowę i funkcję elementów układu pokarmowego, potrafi rozpoznawać, zapobiegać i udzielać pierwszą pomoc przy większości zatruc pokarmowych omawianych na zajęciach

Na ocenę bardzo dobrą student potrafi - rozpoznać wszystkie omawiane na zajęciach tkanki w preparatach histologicznych i narządy na rycinach schematycznych w atlasach anatomicznych, zna omawianą na zajęciach kolejność, budowę i funkcję elementów układu pokarmowego, potrafi bezbłędnie rozpoznawać, zapobiegać i udzielać pierwszą pomoc przy zatruciach pokarmowych omawianych na zajęciach

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	45
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	75

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
<ol style="list-style-type: none">
1. Anatomia człowieka Podręcznik dla studentów medycyny, Janina Sokołowska-Pituchowa, Wyd. 8, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2020
2. Anatomia. Gray. Podręcznik dla studentów. Tom II. Autorzy: Richard Drake, A. Wayne Vogl, Adam W., M. Mitchell red. wyd. pol. Michał Polgój, red. wyd. pol. Kazimierz S. Jędrzejewski. Wyd. 4, Wydawnictwo Edra Urban & Partner, Wrocław 2020
Literatura uzupełniająca:

- 1.** Atlas anatomii człowieka Sobotta tom 1-3 , Friedrich Paulsen, Jens Waschke, red. wyd. pol. Kazimierz S. Jędrzejewski, red. wyd. pol. Michał Polgaj , Wydawnictwo Edra Urban & Partner, Wrocław 2019
- 2.** Histologia - podręcznik dla studentów medycyny i stomatologii, Maciej Zabel, Wyd. 2, Wydawnictwo Edra Urban & Partner , Wrocław 2021
- 3.** Fizjologia człowieka w zarysie, Władysław Traczyk, Wyd. 8, Wydawnictwo PZWL , Warszawa 2016
- 4.** Netter Atlas anatomii człowieka, Frank H Netter, Wyd. 7, Wydawnictwo Edra Urban & Partner , Wrocław 2021